

Folkhälsoplan för Högsby kommun 2024–2026

Framtagen av: Folkhälsosamordnare	Diarienummer: SU.2023.81	Sida 1 (7)
Godkänd och fastställd av: Kommunfullmäktige	Version: 2	Ersätter: -
Implementeras av: Verksamhetschefer	Fastställd: 2023-11-14	Revidering, gäller from:

HÖGSBY
KOMMUN
Innehåll

Bakgrund och syfte	3
Folkhälsoplan för Högsby kommun.....	3
Arbetet med ANDTS	4
SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fritid)	4
Handlingsplan för suicidprevention	4
Vision och värdegrund.....	5
Folkhälsopolitikens målområde	5
Åtta målområden	5
Strategi för agenda 2030	6
Region Kalmar Län.....	6
Verksamhetsplan och budget	6
Uppföljning	6
Organisation.....	7

HÖGSBY
KOMMUN

Bakgrund och syfte

Folkhälsoarbetet i Högsby kommun har en politisk styrning och utgörs av ett strategiskt och långsiktigt arbete med förebyggande och hälsofrämjande inriktning.

Planen utgår från kommunens vision och värdegrund samt regionala, nationella och globala styrdokument.

Syfte med folkhälsoarbetet är att skapa förutsättningar för att främja, förebygga och bevara folkhälsan i Högsby kommun. Det sker i samverkan mellan kommunens olika verksamheter som skola, socialtjänst, miljö, arbetsmarknad, kultur och fritid samt polis, regionen, trossamfund och föreningar. Utgångspunkten för folkhälsoplanen är att alla invånare i Högsby kommun har rätt till en god hälsa. Folkhälsoarbetet konkretiseras i förvaltningarnas arbete utifrån kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens mål.

Folkhälsoplan för Högsby kommun

Folkhälsa är ett ord som används för att beskriva hela eller delar av befolkningens allmänna hälsotillstånd. God hälsa är en resurs för individen medan god folkhälsa är ett mål för samhället. Folkhälsoarbetet vill förändra sådant i samhället som gör människor sjuka och främja de faktorer som stärker människors hälsa. Individen har både en möjlighet och ett ansvar att själv påverka sin hälsa. Det ska vara lätt för människor att välja en hälsosam livsstil. Målet för folkhälsoarbetet är en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Det politiska ansvaret vilar på flera olika sektorer och nivåer. Det innebär att de myndigheter som har uppgifter eller verksamhet som påverkar folkhälsan också ska ta hänsyn till vilka effekter deras arbete har på folkhälsan.

Folkhälsoarbetet handlar om samarbete och ansvarsfördelning mellan olika samhällssektorer, myndigheter och organisationer och om att alla samhällssektorer bygger in hälsoaspekter i sina ordinarie planer och beslut. Det handlar även om strategiskt arbete, tvärssektoriell samverkan, utbildning, information och marknadsföring samt om att bedriva hälsofrämjande och förebyggande insatser.

Folkhälsoarbetet i Högsby utgår från Kalmar Läns prioriterade fokusområden samt kommunfullmäktiges mål. Folkhälsoplanen ska vara ett komplement till strategin och fungera som stöd för planering och genomförande av det framtida arbetet med folkhälsa och social hållbarhet. Folkhälsoplanen ska ligga till grund för den årliga verksamhetsplanen som upprättas för folkhälsoarbetet. Verksamhetsplanen innefattar de aktiviteter som ska genomföras för att nå folkhälsoplanens och kommunstyrelsens mål.

Högsby kommun har identifierat tillsammans med Region Kalmar län sju områden som extra viktiga för den framtida utvecklingen i Högsby:

- Integrationsarbetet
- Samverkan med civilsamhället
- Vision och självbild
- Kompetensförsörjning
- Enmansföretagens villkor
- Barn och ungas villkor
- Omvärldsbevakning
- Fokusområden i Högsby kommun

Bland dessa identifierade områden har folkhälsoplanen fyra fokusområden som är, barn och ungas uppväxtvillkor, goda och jämlika levnadsförhållanden, hälsosamma livsmiljöer och boende och närmiljö.

Arbetet med ANDTS

- Alkohol, narkotika, doping, tobak, spel som det står för är ett arbete som tagits med konkreta åtgärder kopplade till just det här området. Många av de åtgärderna går in under ett universellt folkhälsoarbete.

De nationella vård- och insatsprogrammen är en satsning från Sveriges kommuner och regioner på att förbättra möjligheterna för kommunerna och regionerna att bedriva en god och säker vård och omsorg, baserad på kunskap. Vård- och insatsprogrammen (VIP) bygger på nationella riktlinjer och är utformade för att möta behovet av kunskap i eller inför mötet mellan personal och individ.

Om vi använder bästa möjliga kunskap i mötet mellan personal i skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård och individen så ökar förutsättningarna för ett bra bemötande och rätt insatser utifrån individens behov.

[Nationella vård- och insatsprogram \(vardochinsats.se\)](http://vardochinsats.se)

SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fritid)

SSPF jobbar med ett brottsförebyggande arbete på universell, selektiv eller individuell nivå, med ungdomsproblem som kriminalitet och drogmissbruk. Målgruppen som kan bli aktuella för SSPF-samordning är barn och ungdomar upp till 18 år och har på något sätt väckt oro i sin omgivning – hos familj, skola, polis eller fritidsverksamhet. Barnet eller ungdomen som befinner sig i risk för att utvecklas negativt eller redan debuterat i någon form av normbrytande beteende. Syftet är att förhindra och att förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk. Målet är att ungdomarna ska ha en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger.

SSPF arbetsgrupp i Högsby kommun hämtar först samtycke från vårdnadshavare där målet är att även få det från barnet/ungdomen. Sedan bjuds de in till nätverksmöte tillsammans med SSPF:s arbetsgrupp. På nätverksmötet utformas mål, delmål, tidsplan och vem som ansvarar för vad. Sedan görs det uppföljning och utvärdering.

Styrgruppen för folkhälsan får rapport från SSPF:s arbetsgrupp kring deras arbete fyra gånger per år.

Handlingsplan för suicidprevention

Högsby kommun följer Regionalt handlingsprogram för suicidprevention i Kalmar län, 2023-2025. I handlingsprogrammet finns fyra prioriterings åtgärdsområden som har identifierats för inriktning på det suicidpreventiva arbetet i Kalmar län vilket är:

- Kompetenshöjande åtgärder
- Insatser för att minimera risker för suicid och suicidhandlingar
- Informations- och stigmaserande insatser
- Riktade insatser för riskgrupper.

I dessa prioriterings åtgärdsområdena finns det aktiviteter framtagna för region och kommun. De första aktiviteterna i handlingsprogrammet kräver regionens och samtliga kommuners gemensamma beslut/åtagande och resurstillsättning medan de övriga aktiviteterna prioriteras utifrån lokala behov och tillgängliga resurser.

Mer kring dessa prioriterings åtgärdsområdena och aktiviteter:

[handlingsprogram-suicidprevention-2023-2025.pdf \(regionkalmar.se\)](#)

Vision och värdegrund

Högsby kommuns vision är en attraktiv och välmående kommun som brukar utan att förbruka, och där alla känner sig välkomna. En kommun där företagsamhet, bra kommunikationer och en välutvecklad service skapar goda förutsättningar för människors utveckling. Strävan är att bevara och utveckla den lilla kommunens fördelar såsom närhet, engagemang, trygghet och småskalighet.

Visionen och värdegrunden definierar Högsby kommun och talar om vad kommunen står för, vart kommunen är på väg och hur den förhåller sig till invånare, besökare och kommunens anställda. Högsby kommun ska vara en trygg och hållbar kommun att bo, leva och verka i. Visionen har även en framtidsbild för kommunen och dess verksamheter. Denna framtidsbild innefattar bland annat att:

- Värna natur och kulturvärden samt att tänka långsiktigt och hållbart för framtida generationer.
- Ge barn och unga förutsättningar till en god start i livet då vi värnar om deras rättigheter och trygghet.
- Ge alla möjlighet att delta i samhällets gemenskap.
- Öka kommunens och företagens gemensamma konkurrenskraft och hållbarhet genom kompetensutveckling.

Folkhälsopolitikens målområde

Det övergripande målet för Sveriges folkhälsopolitik är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Folkhälsoarbete ska innefatta systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Det ska bedrivas med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga befolkningens livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor. Arbetet ska omfatta både hälsofrämjande och förebyggande insatser. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov. Hälsan i en befolkning påverkas av många faktorer och är central för en hållbar samhällsutveckling. God hälsa är en resurs för individen och god folkhälsa ett mål för samhället. En kommun har stora möjligheter att påverka förutsättningarna för god och jämlik folkhälsa genom förbättring av invånarnas livsvillkor.

Åtta målområden

För att underlätta arbetet med att nå det övergripande målet har en sektorsövergripande målstruktur sedan juni 2018 omvandlats till åtta målområden.

1. Det tidiga livets villkor
2. Kunskaper, kompetenser och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö

HÖGSBY KOMMUN

4. Inkomster och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

De åtta målområdena utgör livsområden som omfattar viktiga resurser för en god och jämlik hälsa och är inriktningar inom ett främjande arbete.

Strategi för agenda 2030

Syftet med strategin är att skapa förutsättningar för att alla invånare ska kunna leva ett gott liv nu och i framtiden. Strategi Agenda 2030 är vägledande för beslut och styrning. Inför varje beslut ska hänsyn tas till sociala, ekonomiska och miljömässiga perspektiv utifrån Agenda 2030.

[Agenda 2030 för hållbar utveckling - Regeringen.se](#)

Region Kalmar Län

Region Kalmar län arbetar brett för en förbättrad och jämlik hälsa för hela befolkningen i länet. Region Kalmar län prioriterade områden för att stödja länets invånare i att göra hälsosamma val. De prioriterade fokusområdena är psykisk hälsa och suicidprevention, tobak, fysisk aktivitet, jämställdhet på lika villkor och våld i nära relationer. Detta utifrån invånarnas hälsoläge.

[Våra fokusområden inom folkhälsa | Region Kalmar Län](#)

Verksamhetsplan och budget

Folkhälsoplanen ska ligga till grund för den årliga verksamhetsplanen som upprättas för folkhälsoarbetet. Verksamhetsplanerna innefattar de aktiviteter som ska genomföras för att nå folkhälsoplanens och kommunstyrelsens mål. Planen ska även innefatta folkhälsobudget för det kommande verksamhetsåret.

Styrgruppen upprättar i samverkan med berörda verksamheter, årligen förslag till verksamhetsplan för nästkommande år. Verksamhetsplanen för nästkommande år ska behandlas först av socialutskottet och vidare av kommunstyrelsen för beslut.

Till folkhälsobudgeten tillförs eventuella statliga medel från Sveriges kommuner och regioner satsning för psykiskhälsa.

Uppföljning

Uppföljning av folkhälsoarbetet sker årligen i samordningsgruppen och vidare upp i styrgruppen. Styrgruppen ansvarar för uppföljning av verksamhetsplanen samt att genomföra en ny varje år.

Organisation

Folkhälsoarbetet i Högsby kommun

